

არატოვალი

სურათების და ხატები

გაზეთის № 132

დამატებული ფოტოები

პირა, 1 ნოემბრი 1915 წ.

იმოვეს.

ცეკვა.

ანაკრონის ოდეგი

I
ჩანა

მსურს ვუმღერო ატრიდებსა,
ხოტბა ვუძღვნა კადმუსის შვილს,
მაგრამ ჩანგი სულ სხვას შესტრობის:
სიყვარულსა ვარდად ვაშლილს.

ჩანგს სიმები შევუცვალე,
ჰერკულესა ვადრე ქება,
მაგრამ აქაც ჩანგის სიმი
სიყვარულის ცრემლად დნება.

აჯ, მშვიდობით გმირთა-გმირო,
აწ განვშორდეთ ერთმანეთსა,
ჩანგი შენთვის ალარ იცლის,
შეეწირა ტრფობის ღმერთსა.
დიოგენი.

აღმარსი

შენ გენაცელე ჩაგრულო,
ცრემლი შეგიშრე სხივითა,
ტიტველი მკერდი მოგირთე.
გულ-საკინძ ფირუზ მძივითა.

სულში ჩაგიძევერ, მწუხარევ,
კვნესა მოგბანე წყლულისა,
სიცილი შემოგთვეზე
სიცოცხლე სიხარულისა.

მის. ქავთარაძე.

ჩემი გეღი

სუსტი ძალით გავარღვიე.
შავი მიწა... მიწა ცივი
და სიცოცხლის მონატრულმა
დავინახე ალთქმის სხივი.

მსურდა ჩემი სიხარული
უხვად სხვაზე გარდამეცა,
მაგრამ მალე... მეტად მალე
განმირისხდა ბედრულს ზეცა.

შემოდგომის მკარცმა დილამ
დამაფერფლა ვერცხლის თრთვილი,
და დამზრალი ჩამომტურცლა
ვით ყვავილი ახლად შლილი.

გადამღუნა ზამთრის ქარმა,
გადმიტება ნორჩი ლერ...
ალარ ვიცი ჩემი სევდა
თუ რა ხმაზედ ავამღერო!..

გ. ჭრელაშვილი.

გ-ნ შაბრის ლოკომინები

(ე. ზოლა)

I

გ-ნ შაბრის უდიდესი წუხილი ის
გახლდათ, რომ შვილი არა ჰყავდა.
მან შეირთო კოხტა გოგონა კატინის
ოჯახიდან, კეკლუცი ესტელი. ტანადი,
თვრამეტი წლის სტელი ჸველას
თვალს უბნელებდა. მაგრამ აგერ ოთ-
ხი წელი გავიდა, რაც იქორწინეს და
შვილი კი არ ეყოლათ. გ-ნი - შაბრი
ელოდა, ყოველ წელს მოუსვენრად.
ატარებდა დროს, გულმოკლული ამ-
ოდ აწყვეტებდა თავს ათს საგონე-
ბელს, თუ როგორ მოევლო გასაჭი-
რისთვის.

გ-ნი შაბრი ძველის-ძველი ვაჭარი
იყო. კარგი ქონებაც შეიძინა. მართა-
ლია, იგი მეტად მშვიდისა და უწყი-
ნარს ცხოვრებას ეწეოდა და მილიო-
ნების შეძენაზე ჰყიქრობდა, მაგრამ
ორმოცდა ხუთ წელს გადააბიჯა თუ
არა, ლონემ უკლო და მუხლებიც უკა-

ნეალებდა. ფულის ფიქრმა და დარ-
დმა მას სახე ისე გადუხება, როგორც
გაცვეთილ ტროტუარსა. იგი ერთგვა-
რმა სასოწარკვეთილებამ მოიცვა, რო-
დესაც ჰედავდა თავის ულონობას,
განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ამო-
დენა ქონების პატრონი, ვისაც წლი-
ურად შემოსავალი უკანასნელი ირ-
მოცდა ათი ათასი ფრანკი ჰქონდა,
ნათლად რწმუნდებოდა, რომ ფულის
მოგება გაცილებით ადვილი საქმე ყო-
ფილა, ვიდრე შვილის მამად გახდო-
მა.

ამ დროს ლამაზი ქალბატონი შაბ-
რი ოცდა ორი წლის ქალი გახლდათ.
კეკლუცი, ფრიად მიშიდველი, მწიფე
ატმის სურნელოვნებით საესე და იქრის
ფერი თმით იგი მომხიბლელ სანახა-
ობას წარმოადგენდა. მისი კრიალა
ლურჯი თვალები მოროვ ტბას
ჰყავდა, რომლის ტალღებშიც თამამად
შევიძლიანთ მიეშვათ რა წიგნი იკით-
ხოთ. როდესაც მისი ქმარი მოჰყებო-
და წუწუნს უშვილობაზე, იგი წელში
გასწორდებოდა ხოლმე, კოხტად მოქ-

ნილ ტანს გამოიქანდაკებდა, ყელ-მო-
ლერებული ხელს სავსე ფერზე დაი-
დებდა და ცქრიალა სიცილით შეპლი-
მებდა, თითქმის პსურს შეეითხოს:

„და განა ეს ჩემი ბრალია?“ ქ-ნი შა-

ბრი ფრიად ლოთისნიერი ქალი იყო,
კარგა აღზრდილი, ძევლი ოჯახის

ტრადიციებით. იგი არავითარ წინა-
ღმდეგობას არ უწევდა თავის ქმარს,
ყველაფერში ემორჩილებოდა, რომნდ
ათასში ერთხელ თუ ნესტოები დაუწ-
ყებდა თრთოლებას, როდესაც თავსა

და მდგომარეობას დაუკვირდებოდა.
ამ ღრის მას ქმარი უფრო ეინტერე-

სებოდა, ჭიდრე რომელიმე მდიდარი
ვაჟარი.

ამ ოჯახს ერთი კარგი ნაცნობი
ექიმი ჰყავდა, გ-ნი გისო. ეს გახლდათ
სქელი, მეტად ხუმარა და საყარელი
ადამიანი. შაბრი გამოუტყდა თავის
დარდში. მას შემდეგ ამის თაობაზე
ხშირად ჰქონია საუბარი, ექიმი ყო-
ველთვის იმას ეუბნებოდა, რომ დღე-
მდე მეცნიერება ფრიად უძლურია ამ
გასაჭიროს რამე უწამლოსო.

ჩემო, — ამბობდა ამ დროს შაბრი, — ნუ
თუ შეიღი არასოდეს არ მეყოლება?“
მიუხედავად ამისა ექიმმა მაინც და-
იმედა, გულს ნუ გაიტეხო. მართლაც,
ერთ მშვენიერს დღეს, თიბათვის საა-
მო დილას, მან შაბრი მიჰმართა:

— ძეირფასო მეგობარო, უნდა
ზღვაზე წახვიდე საბანაოდ... დიახ,
დიახ, უნდა წახვიდე... და, რაც უფრო
საგულისხმიეროა, უნდა ბევრიდგან ბე-
ვრი ლოკოინა სჭამო.

გ-ნმა შაბრმა სიხარულით ამოისუნ-
ოქა.

— ლოკოინები, ვჭამო? თქვენ პფი-
ჭრობთ, ლოკოინები მიშველის?

— რა თქმა უნდა! ასეთი შემთხვე-
ვა ბევრი ყოფილა და კარგადაც
დაბოლოვებულა. გესმის, ყოველ დღე
ლოკოინა უნდა სჭამო. თუ კიბოსაც
მიირთმევ, უკეთესი იქნება.

შემდეგ გამომშვიდობებისას კარებ-
თა შესდგა და ერთხელ კიდევ გაუა-
რთხილა:

— წადი ზღვის პირას მაგრამ კარი-
კი არ ჩაიკეტო. ქ-ნი შაბრიახალგაზრაუ-

ქართლის დედა

უწინ.

დღეს.

ლო, ცოტა არ იყოს, შერცხვა კიდევც. მაგრამ ამ მორცხვობის დროს მეორე სურვილმაც იფეთქა და, ვითომც აქ არაფერია, კოხტად მელივების გადასმას უმატა, უკან დაბრუნება ითაკილა, გეზი ზღვის მეორე მხრით დაიჭირა. ისე მიშვებით მისურავდა, ნარინარი რხევით, თითქოს მეორე მხრით მომურავ ყმაწვილს ვერ ამჩნევს. ესეც ეშმაკი ყმაწვილი იყო. ნელ-ნელ უყელა და განგებ ისე, რომ ესტელსაც კარგად შეემჩნია. შემდეგ, როდესაც ესტელმა პირი იბრუნა ნაპირისენ, ყმაწვილმაც ერთი მოსმით მის გვერდზე ამოჰყო თავი.

— სხვა, ქალბატონო, როგორ ჰგრძნობთ თავსა?

— ბიჭის, ეს თქვენ ბძანდებით, ბ-ნო ჰექტორ? — მხიარულად გამოეხმაურა და თან მსუბუქ სიცილით გაუღიმა:

— მშვენიერება. ასე კარგად არ-სად ვერდნობ თავსა!

მართლაც ჰექტორი იყო. იგი მეტად მორცხვი ყმაწვილი გახლდათ. ზეირთებშიც ისე მოსხანდა. თითქოს ზღვის ყმაწვილი გაფურჩენლაო. ორიოდ წუთით ასე უხმოდ მოსცურავდნენ. როცა ხელ-ახლად გამოეხმაურნენ, ხმას აუმატეს, რომ უფრო კარგად გაეგონათ. ესტელი სცდილობდა რაც შეიძლება მოკრძალებული ყოფილიყო.

— დიდი მადლობელი გართ თქვენი ბ-ნო ჰექტორ, რომ პირია შე მოგვიყვანეთ... ჩემი მეუღლე აღტაცებულია.

— ეს თქვენი ქმარი გახლავთ, არა, მარტოდ მარტო რო ნაპირიდან გადამოგეცებს?

დიაბ, ის გახლავთ.

ორთავე ნაპირისაკენ გაიხედეს. შორიდან შაბრი უბრალო მწერასვით მოეჩენათ. თავისი მხრით შაბრიც მოუსვენად სულს ვერ ითქვამდა. იქვეულიბით აღელვებული თავს სულ იმას ეკითხებოდა, თუ ამ კეკანეში ვინ დაუძმიბილდა, რომ ასე შინაურულად ელაპარაქება ჩემი ცოლით. მისთვის ეს შეუწინარებელი ამბავი იყო. იგი აშეარა ამჩნევდა, რომ ორთავე მცურავი ხშირად პირს ერთ-ურთისაკენ იბრუნებდნენ. უკევლია, ეს ვინმე პარიზელი მეგობარი იქნებათ. მიეკა საგონებელს, ვინ უნდა იყოს, ვისთან

ექნებოდა დამოკიდებულებაო, მაგრამ ვერ მიმხდარიყო ვერას გზითა. და რომ ეს გულის ჯავრი გადაეყოლებინა, ქოლგა მოპეტე და ნერვიულად დაუწყო ჭმუჭვნა.

— დიაბ, ეუბნება ჰექტორი შაბრის ლამაზ მეულელს: რამდენიმე დღით ჩამოეელ ბიძა ჩემთან. ის აქვე სცხოვრობს, თქვენს მახლობლად რომ კოში არის. ყოველ დღე დავდივარ საბანოდ. იქიდან მოყოლებული აქნობამდინ მოვდივარ და შემდეგ ისევ ვბრუნდები ხოლმე. სულ ორი კილომეტრია აქედან იქნობამდინ. ეს კი ჩემი ვარჯიშობისთვის შესაშიშნავი რომ არის... მაგრამ თქვენ, ქალბატონო, ყოჩალი ყოფილხართ. თქვენსავით მარჯვე ქალი არავინ მინახავს.

— ოჳ, — უპასუხებს ესტელი, ჯერ ერთი ბეჭრო გოგო ვიყვა რომ დავჭურვილაობდი. ზღვა კარგად მიცნობს. ჩემ დიდი ხნის მეგობრები ვართ. ნელ-ნელ ერთმანეთს დაუახლოვდნენ, რომ მაღლა ყვირილი იყო არავინ მინახავს.

— ოჳ, — უპასუხებს ესტელი, ჯერ ერთი ბეჭრო გოგო ვიყვა რომ დავჭურვილაობდი. ზღვა კარგად მიცნობს. ჩემ დიდი ხნის მეგობრები ვართ. ნელ-ნელ ერთმანეთს დაუახლოვდნენ, რომ მაღლა ყვირილი იყო არავინ მინახავს.

— მშვენიერი დღეა, — სთქვა ჰექტორმა და ახლა აქეთ-იქით გაიხედა.

ერთგან პატარა სოფელზე მიუთითა, პირიაკიდან ერთ კილომეტრით იყო დაშირებული, ეს პორტ-ოლუ არისო.

შემდეგ სხვა სოფლებზეც მიუთითა. ესტელი პირს იქით იბრუნებდა ხოლმე, სიითაც ჰექტორი ხელს გაიშვერდა.

ეს მას ახარებდა, რომ შირეული სოფლები ასე ლამაზ სანახაობას წარმოადგენდნენ. როდესაც შინაურული იყვალა. აქეთ, თვალ-გაუშვერენელ სივრცე, იგი უდაბნოს წარმოადგენდა, ნამდებილ საქარას, სადაც მზე კვიშნას ათასფეროვნად აბრჭყვიალებს.

— ოჳ, რა კარგი! — წაიჩურისა ესტელმა.

ზურგზე გადაბრუნდა და პირით ცას მიაშტერდა, რომ ცოტა დაესვენა. ოდნავაც აღარ ინძრეოდა. გულს ხელი დაიკრიბა. თავი უკუ აგდო, თე-

თრი მკლავები ზეირთთა თამაშით აუ-ელვარდა.

— მაშ გერანდში დაიბადეთ? — ჰეი-თხა ესტელმა.

რომ უფრო მოხერხებულად ესაუბნათ, ჰექტორიც ზურგზე გადაბრუნდა.

— დიაბ, ქალბატონო. ჩემს სიცოცხლეში ფეხი არსად გამიღებას. მხოლოდ ერთხელ ვიყვა ნანტში.

შემდეგ დაწერილებით ვააცნო თავის ვინაობა, თუ დედის გვერდით რა სათხოებით აღიზარდა, როგორ ბეჯითად ასრულებდა წინაპართა კეთილშობილ ზე-ეკველებას. მოძვარს, მის მასწავლებელს, თითქმის იძენივე შესავლებელინა მისთვის, რამდენსაც გიმნაზიებში ასწავლიან. ცოტა კატებიზმი გადაეჭარბებინა, თორემ სხვაფრივ თითქმის ყველა საგანი თანაბრად გაევლო. ესწავლა ცხენოსნობაც, ხმლით ფარიკობა, ტანის ვარჯიშობა. ყველა ამის შემდეგ მას უმანქო სულის გამომეტყველება ჰქონდა, თითქოს ქალწული ყვირილი იყო. ყველა კვირას თურმე წირვა ლოცვასაც არ აკლდებოდა. მას საცოლეც გამზადებული ჰყოლია — ბიძაშვილი. რა წამს წლოვანი შევიქნები, ჯვარსაც დავიწერ, ოლონდ ცოტადენი უსახურია.

— როგორ თუ წლოვანიო! და განაცი წლის მეტი არა ხართ? ესტელმა.

განციფრებით თვალი გადაავლო ამ უზარმაზარ ბავშვს.

— ერთგარი დედობრივი გრძნობით აიგოს. ბრეტონის ყვავილის ასეთი საუცხოვო კვირტი მას მთელს გულის ყურს წარუტაცებდა. ორთავე ზურგით მოტივტივე გამჭვირვალე ცას მიშტერებოდნენ, აღარავითარი ქვენური რამ არ აგონდებოდათ. ვერც კი შენიშვნეს, ზეირთთა თამაშით როგორ ერთმანეთს გვერდი გაპერეს.

— აქ, უკაცრავად..!

მობოლიშების უმაღ ჰექტორმა ჩაი-ინურუმალვა და უცემა და თქვენი ვანაობა ვაცნობო ჰექტორ.

და როცა ცოტა კიდევ მიუახლოვდა ნაპირს, ესტელმა თავი ასწია და ხმა მაღლა გასძახა შაბრის:

— იცი, მეგობარო, ეს ბატონი ჰექტორი გახლავთ, ჩეენ რო გავიცანიდა.

— აჳა, ის არის? ძალიან კარგდალიან კარგი.

შაბრმა ცოტა არ იყოს დამშვიდებით ქუდი მოიხადა და შორიდან სალი უძღვნა.

— წყალი ხომ კარგია, ბატონი ჰექტორ? — ჰეითხა მოწიწებით.

— უკეთესი არ შეიძლება, ბატონი ჩემ.

შემდეგ ბანაობა განაგრძეს შაბრის წინ. იგი ეხლა ხმის ამოღებას ვერ ჰდედავდა, მორჩილებით დასეირნობდა ნაპირზე და ოდნავი საყველურით ვერ მიემართნა, რომ ცხელ ქვიშნარზე ფეხი საცოლდავთან შეები ნაპირის მეტყველების ცალის მისამართ გამოიყენებოდა.

ზღვა ნაპირის მეტყველების ცალის მისამართ გამოიყენებოდა.

ზღვა ნაპირის მეტყველების ცალის მისამართ გამოიყენებოდა.

იყო. ოთხ-ხუთ მეტრის სილომეზე აშ-კარად შომხანდა ფსკერი და ციგლივა ჰენჭების შუა ამოსული ზღვის ბალახი. ეს გამჭვირვალე ფსკერი ძლიერ ახარებდა ესტელს. წყნარად დასურავდა, რომ ზეირობი არ აეღელებებინა. შემდეგ ცხეირმდე ჩაურუყმლავებული თვალს ადევნებდა ქვიშისა და კრების სრიალს, მოწყვეტილ ყაცილთა ცხოველების მისტიურ ცურაობას. მოუსევნარი, ცქრიალა ბავშვა-ვით ხან რას წაავლებდა ხელს და ხან რას. თვითუელ რამის დაჭრაზე სიხა-ტულსთ სტრაგდა, თითქოს ახალი რამ აღმოჩნდა:

— უჲ, რამდენა ლოდი არის! თი-თვის ინდრევოთ... უჲ, ეს ხომ ხეა... ნა-ბედილი ხე... ტოტებიანი... უჲ, რამდონა თვეზი სურავს...

შემდეგ შეჭყირა:

— რა ვენა, ეს რაღა არის? რო-გორ? აქაც ყვავილები? ერთი შეხედეთ, თუ თქვენც თიაგული არ ვეგონო. უჲ, რა ლამაზია, რა ლამაზი!

ჰეტერი ჩაურუყმლავდა, მცურავი ყვავილები დაიკირა, მაგრამ ჰეტერ ამოტანისთანვე თითქოს ხელშივე და უშალა.

— დიდათა გმადლობო. რად სწუხდებით? აჲა, ჩემო მეგობარო, შემინახ!

ესტელმა ჰეტერის ნაჩუქარი შაბრს გადაუგდო. ორიოდ წუთით კიდევ იცურავეს. ჯერ ააქაფეს ტალღები, შემდეგ მიეშვნენ. მწერიემა ტალღებმა იწყო ლელვა. ჰეტერი ესტელის მიერ გაპობილ ტალღებს გულს უშევრდა და ერთგვარის სითბოთი ნეტარებდა.

— გეყოფა, ჩემო კარგო, არ გა-ცივდე, — გაუბედა ერთხელ კიდევ შა-ბრმა და წუნწურით ჩამოსული ოფლი ხელცხოცით ჩამოიწმინდა.

— ავერ, მეც ამოვდივარ... გავა-თავე...

მართლაც, ნაპირზე ამოვიდა. ჰეტერის უნდოდა მიშეველებოდა, მაგრამ ესტელმა ისე მარდათ ისუქა ნაპირზე, რომ მან განცვითრებით მხოლოდ თვალები დააპყიტა. ესტელი ცოტა არ იყოს, კანკალმა აიტანა, თუმცა დიმილი ოდნავაც არ წავშლია. ლამაზ ტუჩებზე.

ყმაწვილი კაცი უნდა გამოსთხოვებოდა.

— მშეიდობით გნახოთ, ბატონი, — უპასუხა შაბრმა, როცა ჰეტერი ზღვას დაუბრუნდა. იმ დროს, როდესაც ესტელი თან იცვამდა და თან თვალს არ აშორებდა შორ-შორს ტალღებზე სლიკინით მიმურავ ჰეტერის, ბ-ნი შაბრი ზრუნვით დაფაცურობდა მის გარშემო და ხელიდან არ უშევებდა მოწურუწურე ჰეტერის მიერ მოგლე-ჯილ ზღვის ბალას.

(შემდეგი იქნება)

დ. კ—ე.

ქვად ქეული

ღმე იყო, ღმე ოცნებით სავსე, მთვარის სხივებით გარემოცული. არ ჩნდა პნევლ წყდიადის სიძლიერე, იგი ცის მანათობელს დამონა, ძლეულ ეყო.

სუანების მშები რალაც უცხო, ზღა-ტულ სიდიადით გამოყურებოდენ, გაექმინდათ სული, და მხოლოდ დუმი-

ლით ამცნევდენ ერთურთს თავის საი-დუმლებას.

უშბა *) და თვეონლდი დევ მეუფენი სვანეთისა ამაყად აზიდულიყვნენ ცისთვალ უწვდენ სივრცეში და იქი-დან, ძირს ბოროტ ადამიანთა ღოლვას წარბ-შემშენილი დასცეროდნენ.

უძლეველო ჰშვენოდათ, თოვლინულთა თეთრი გვირვეინი, რომელიც მთვარის სხივებზე ვერცხლის ფერად ბრჭყიალებდა.

შუაზე სარტყელივით შემოხეოდათ ღრუბელი, ცის ელვა გველის ცეც-ლივით იქლაკნებოდა. გეგონებოდათ, ეს ძლევამოსილი ქურუმი მსვერპლს ღმერთა შესაწირავად ამზადებენ და ბუნებისგან შექმნილ ცეცხლის კოცონი მისთვის გაუჩაღებით თავიანთ სალგულ-მცერდებო...

ძირს მთის ამაყი შეილი ენგური ღრიალით მიიკვლევდა გზას...

თავისუფალი მთის სიონ სისინით დასრიალებდა მთათა გულ-მცერდებე და ბუნებას ტკბილ ნანინას ხმით მთის საოცარ ზღაპრებს უამბობდა...

აგერ, ერთ მაღალ სერზე, კლდის ახლოს მოსხანს მიღალი კუშეკი. კლდის თავზე, გამოქვებულის პირად, კლდის წვერზე დაყრდნობილი სდგას მამაცი ჭაბუკი შაგხან. იგი გულის ფანქელით, მოუთმენლად გაიცირება კოშკისენ, საიდანაც უნდა გამოსულიყო მისი მზე ზურუმი... შეკრთა. მის შორი ახლოს მომავალ ასულს მოპკრა თვალი:

— თქ, ველირსე... მოდის... მოუთმენლად წამონიძას შაგხანმა და მისა-გებდლათ მოემზადა.

ასული დაუახლოვდა, მხოლოდ მისკენ არ იყურებოდა.

ვაჟა ვერ მოითმინა ლოდინი, ლო-მის-სისწრაფით მივარდა ქალს, შემოხვია მძლავრი მკლავები და დაეწაფა ასულის ლალის ტუჩებს.

ასულმა შეჭკივლა, სისწრაფით ხელიდან გაუსხლტა და შესძახა:

— წყეულო ქნილებავ, — შესძახა მრისხანედ, — გსურს ეხლავ გაგაქრო? შაგხანმ უკან დაიხია და განცვიფრებით წამონიძა:

— ტყის ქაჯი... ავი სული... დუმილი ჩამოვარდა.

— ჰა, ჰა, ჰა! — გადიკისკისა ბოლოს ტყის ქალმა:

— ჰაბუკო, რისთვის სდუმხარ? ნუ თუ სიედილმა შეგაშინა? არა, ნუ გაშინა, არ მოგელავ. შენმა აღგზებულმა კოცამ დასძლია მრისხანებას... მეჯერ არ მინახას გაუსი ტუჩები... ვიგრძენ ამ კოცაში რაღაცა ძლიერი ძალა... უნდა გამაძღო ამ კოცაშია...

მთვარის სხიერ ქალს მომხიბვლად სახეზე უკრთოდა და ასულის მშვენიერებას აორებულებდა. გაერ თავდავიწყებას ეძლეოდა, გონება ეკარგებოდა.

— ჰა, ჩემარ! არა მცალია, ზეეში უნდა ჩავიდე, ტყეს უნდა შეუერთდე...

ვაჟს გრძნობა ეკარგებოდა და უწებურად ემონებოდა მბრძანებელს. გამოურკვეველ ლულულით მის მეტრზე მიიკრდნო, გაშმაგებით ჰკოცნიდა და თან ეფიცებოდა სიყვარულს, ერთ გულებას, მონბარისა...

ასულმა მიახედა მთვარისკი და ჰკითხა:

— ხომ ლამაზია მთვარის მკერდი?

*) უშბა და თვეონლდი უმთავრესი მშვერვალების მთებისა.

უავ ზღვაზე

ითელება ტალლა ჩეარი, ორთქლ-მაგალი მიჰქის ზღვაზე გული კწნესის განშორებით საქართველოს დანახვაზე..

მოგონება ჰბასრავს გულსა, სევდის ცრემლი მიწვავს თვალებს, ველარ ვერდა საქართველოს, ვერც მყინვარის თეთრ მწვერვალებს... ასრიალდა ცელქი ტალლა ჩე! კწნესა მშობელ ქარის შავი ნისლი, შავი ფრთებით, საშობლოსენ მიჩქარის ჰსურს დასტიროს, დაჰევითინოს, დაეფრევიოს ცრემლად თვალზე და ჩაუქროს ფიქრი წმინდა — სანეტარო მომავალზე...

გ. ლეონიძე.

— ჰა, ლამაზია... ლამაზია.

შემდეგ გადიძრო მკერდზე სამოსი და ვაჟს მიუშვირა.

— ამას სჯობია მისი გული?

— არა, არა... ლულლული წამო-იძახა ვაჟმა,

— ჰა ეს ჩემი ოქროს ნაწნავები უმფრო ლამაზია თუ მთვარის სხი-ვები?

— შენი ნაწნავები... შენი ნაწნა-ვები.

— ჩემი კოცა უმფრო ტებილია თუ სიცოცხლე?

— ო, შენი კოცა... შენი კოცა...

მთვარე კვლავ სიღიადით ჰუნდა

სხივებს ამ ძირ სრულიათ განყოფილ პიროვნებათ, რომლებიც ეხლა წუთი-ერ კოცას ერთათ შედუღებულ სიცოცხლის გამომხატველ ქანდაკებათ გადაექცია...

ფრთხილად გაიღო კოშების ქარი, საიდანაც ფეხ-აკრებით, ჩუმათ და მა-რდათ, როგორც სიო, გამოვიდა მშვე-ნიერი ზურუმი. იგი სიჩქარით გაეშურო დანიშნულ ალავისაკენ, საღაც თვი-სი სატრაფო ეგულებოდა. მას უნდოდა ჩუმათ მიპარებოდა თავის სატრაფოს. და მოულონდნებად კეკლუცად გადახვერდა. გამოქვაბულს მეორე მხრი შე-მოუარი, ჩუმათ მიხოხდა და გაიცვრი-ტა იქით, სიითც შაგხანა ეგულებოდა.

ზურუმი შეკრთა. მის წინ ური ადა-მინის სული ჰკროთოდა. განცვიფრდა. თვალებზე ხელი მოისვა, თითქოს არ სჯეროდა, ასაც უცერდა. მთვარის სხივებზე კარგად გაარჩია შაგხანის სა-ხე, რომელიც, ტრობით აღზე-ბული ვინაც უცერდა. მოკერდა შეკრობიდა. ელდა ნაცემმა ზურუმის უკან დაიხია და შაგხანებით ჰკროთოდა. განცვირდა მეორე მიხმად მიხმად და გაიცვრი-ტა იქით, სიითც შაგხანა ეგულებოდა.

ზურუმი შეკრთა. მის წინ ური ადა-მინის სული ჰკროთოდა. განცვიფრდა.

თვალებზე ხელი მოისვა, თითქოს არ სჯეროდა, ასაც უცერდა. მთვარის სხივებზე კარგად გაარჩია შაგხანის სა-ხე, რომელიც, ტრობით აღზე-ბული ვინაც უცერდა. მოკერდა შეკრობიდა. ელდა ნაცემმა ზურუმის უკან დაიხია და შაგხანმა უცერდა.

ზურუმი შეკრობიდა. განცვირდა მეორე მიხმად მიხმად და გაიცვრი-ტა იქით, სიითც შაგხანა ეგულებოდა.

ზურუმი შეკრთა. მის წინ ური ადა-მინის სული ჰკროთოდა. განცვიფრდა.